

TEMA 23: MÈTODES D'ENSENYAMENT EN EDUCACIÓ FÍSICA. ADEQUACIÓ ALS PRINCIPIS METODOLÒGICS DE L'EDUCACIÓ PRIMÀRIA.

1. INTRODUCCIÓ
2. MÈTODES D'ENSENYAMENT EN EDUCACIÓ FÍSICA
  - 2.1. ESTILC D'ENSENYAMENT
  - 2.2. MÈTODES D'ENSENYAMENT EN FUNCIÓ DEL TIPUS DE TASQUES
    - 2.2.1. TIPUS DE TASQUES
    - 2.2.2. MÈTODES D'ENSENYAMENT
3. ADEQUACIÓ ALS PRINCIPIS METODOLÒGICS DE L'EDUCACIÓ PRIMÀRIA
  - 3.1. PRINCIPIS METODOLÒGICS
  - 3.2. ADEQUACIONS DIDÀCTIQUES EN EDUCACIÓ FÍSICA
    - 3.2.1. AGRUPACIONS
    - 3.2.2. EL PAPER DEL MESTRE
    - 3.2.3. LES INSTAL·LACIONS I MATERIALS
    - 3.2.4. LA SESSIÓ

1. INTRODUCCIÓ

En aquest tema veurem els estils d'ensenyament més usuals en EF i donarem les indicacions necessàries per adequar els principis metodològics de l'etapa de Primària a l'àrea concreta d'EF.

2. MÈTODES D'ENSENYAMENT EN EDUCACIÓ FÍSICA

En EF no podem afirmar que hi hagi un mètode millor que un altre, sinó que hem d'utilitzar una varietat de mètodes en funció dels nostres objectius i continguts que volem assolir. Tot i això, en EF a Primària optarem pels mètodes menys directius, que permetin

a l'alumne experimentar diferents possibilitats de moviment, prengui decisions i sigui cada vegada més autònom.

2.1. ESTILS D'ENSENYAMENT

Muska Mosston diu que existeix:

- a) Comandament directe: l'alumne té un paper passiu. Escolta, entén i realitza.
- b) Reproducció de model: l'alumne imita un model concret.
- c) Descobrimunt guiat: es fan preguntes que el mestre no pot respondre.
- d) Ressolució de problemes: l'alumne ha de trovar la resposta per si mateix.
- e) Cooperatiu: un alumne ensenya a l'altre i viceversa.

Les noves tendències incloues nous estils d'ensenyament com l'exploratiu, el de recerca i el creatiu.

2.2. MÈTODES D'ENSENYAMENT EN FUNCIO DEL TIPUS DE TASQUES

2.2.1. TIPUS DE TASQUES

Des d'un punt de vista conductista les tasques són un conjunt d'activitats, passos, execucions, que conduiran a l'alumne a realitzar una habilitat motriu determinada.

P.Ex: creuar la pista a peu coix.

Segons Famose podem clasificar les tasques en funció de tres elements: objectiu, material i les estratègies de ressolució. Hi ha:

. Tasques definides: coneixem l'objectiu, el material i les activitats per assolir l'èxit.

P.Ex: Llançar les bitlles amb una pilota des d'una distància determinada.

. Tasques semidefinides: on un dels elements no s'especifica (objectiu, material o activitats). P.E: guanya l'equip que fa la piràmide més alta.

. Tasques no definides: dos dels elements no s'especificuen.

2.2.2. MÈTODES D'ENSENYAMENT

Segons com plantagem a l'alumnat les tasques podem optar per una metodologia o una altra:

- ✓ Analítica: s'enseny la tasca per parts.
- ✓ Global: s'enseny la tasca en la seva totalitat.

Dins d'aquesta classificació s'estableixen unes altres categories:

- ✓ Mètode analític Està basat en la presentació de l'habilitat descomponent-la en parts. Adequada per a les que siguin complexes i d'alta organització.

.Analític pur: $A+B+C+D+E$

. Analític progressiu: és a dir descomponde l'habilitat en parts, executar un element i, una vegada assimilat, afegir el següent i executar-los junts, i així successivament fins a completar tota l'habilitat.

A
A+B
A+B+C
A+B+C+D
A+B+C+D+E

. Analític seqüencial: descomposant l'habilitat per parts i després totes les parts alhora.

$\boxed{A+B} + \boxed{C+D+E}$

- ✓ Mètode global: L'habilitat a aprendre es presenta com un tot $\boxed{A+B+C+D+E}$.

Global amb focalització en un dels aspectes concrets de l'habilitat $\boxed{A+B+C+D+E}$.

Cal dir que per l'elecció d'un mètode o un altre tindrem en compte els processos perceptius, decisionals i d'execució de la tasca.

3. ADEQUACIÓ ALS PRINCIPIS METODOLÒGICS DE L'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

3.1. PRINCIPIS METODOLÒGICS

Com hem vist abans no hi ha un mètode millor ni pitjor que un altre, sino que optarem per un o altre en funció de les nostres intencions educatives. Mai els mètodes han de condicionar l'assoliment dels nostres objectius, sinó al revés.

Per tant, haurem de tenir en compte diversos principis:

- Participació: cercarem activitats que puguin participar tot l'alumnat. Aprofitarem pel poc temps que tenim de sessió.
- Adaptació: a les necessitats de l'alumnat, ja que tots els alumnes no aprenen igual. P.Ex: les cordes elàstiques aniran molt bé per adaptar l'altura a l'alçada del nen en el salt.
- Significativitat: les activitats proposades tindran en compte els coneixements previs de l'alumne, perquè aquest pugui anar modificant els seus esquemes de coneixement i aprengui constructivament.
- Possibilitats d'èxit: que l'alumne no fracassi i pugui assolir-ho.
- Motivació: potenciarem la interna i l'externa per fer evolucionar l'alumne. P.Ex: inclourem jocs d'animació a l'inici de les sessions.
- Obertura: ja que ens interessa que l'alumne cerqui el màxim de respostes i possibilitats motrius en funció dels seus interessos i motivacions.
- Segures: que no hi hagi perill.
- De simple a complex: d'activitats senzilles a més elaborades, reglades...
- D'espontani a elaborat: d'experimentar a executar amb precisió.
- Els àmbits de la persona: psicomotriu, sòciomotriu i físicomotriu.

3.2. ADEQUACIONS DIDÀCTIQUES EN EDUCACIÓ FÍSICA

3.2.1. AGRUPACIONS DE L'ALUMNAT

Segons l'estructura de grup que ens trobem (homogeni, heterogeni, nº d'alumnes, ncohesionat o no) distribuïrem l'alumnat d'una forma o d'altre: individualment, en petit-grup (4 o 5 alumnes cooperen entre si) o gran grup (tot el grup-classe).

Utilitzarem grups estables o permanents de llarga durada o grups preescrits amb formes definides (files, quadrats, cercles) o grups lliures, que sorgeixen espontàniament.

3.2.2. EL PAPER DEL MESTRE

El mestre no ha de fer d'àrbitre, ha d'animar, motivar, proposar, guiar i regular a l'alumne. El resultat final dependrà de l'evolució del grup. El mestre és regulador en les actituds, activitats i en la forma d'interactuar.

Per a Zabalga el paper del mestre condiciona les activitats, que poden ser: lliures, dirigides o presenciades.

La presència del mestre fa que a les activitats hi hagi:

- Major concentració i aprofundiment d'aprenentatges.
- Elaboració més completa.
- Seguretat i estabilitat.

3.2.3. LES INSTAL·LACIONS I EL MATERIAL

Utilitzarem una gran varietat d'instal·lacions i espais (coberts, descoberts, al medi urbà, natural, etc) i de materials (convencional, alternatiu, reciclat, novedós, etc).

3.2.4. LA SESSIÓ D'EDUCACIÓ FÍSICA

Entebnem com a sessió un conjunt global de tasques o activitats estructurades de manera que permetin aprofitar millor el temps de pràctica.

Tradicionalment la sessió s'ha estructurat seguint 3 parts:

- . Inici o escalfament
- . Part Principal
- . Tronada a la calma

Aquesta estructuració respon a la fisiologia del cos. Primer s'intenta preparar l'organisme estimulants l'escalfament. Després es fa una part principal on es desenvolupen els objectius de la sessió, i finalment s'intenta recuperar el cos al mateix nivell de repòs que al començament de la sessió.

Les tendències més actuals de sessió mantenen algunes característiques de la tradicional i també incorporen algunes novetats:

- L'enfocament de les sessions no únicament incorporarà àmbits fisiològics de l'alumne, sinó també psicològics, pedagògics, cognitius, relacionals...
- No necessàriament hi ha d'haver-hi 3 fases diferenciades. La seqüència vindrà determinada pels continguts o activitats a desenvolupar, els alumnes, el professor...
- Es busquen nous estils d'ensenyament: exploratori, recerca, creatius,...